

T.C.
KOCAELİ VALİLİĞİ
İl Yazı İşleri Müdürlüğü

Sayı : 24933003/491.03/E.1402
Konu: Sokağın Tehlikelerine Maruz Kalan
Çocukların Korunması

18/01/2018

GENELGE
(2018-1)

Kentleşme ve nüfusun hızlı artışı ile ülke içi ve dışı göç etkisiyle sokaklarda çalışan, çalıştırılan, yaşamak zorunda kalan çocukların sayısının giderek arttığı görülmektedir. Sağlıklı ve sıcak aile ortamının huzurunu yaşamak yerine, örgün eğitime dahil olabilecek yaştaki çocukların, okul yerine sokağın bilinmeyen ve risklerle dolu ortamında bulunmaları, kişiliklerinin oluşma aşamasında sokağın etkisinde kalmaları çocukların, ailelerinin ve nihayetinde toplumun çözülmesine ve pek çok tehlikenin ortaya çıkmasına neden olacaktır.

İlimizde de özellikle sayıları giderek artan sokakta çalışan, çalıştırılan çocukların durumu Valiliğimizce müşahede edilmektedir. Bu durumun ilimiz açısından da genel bir sorun haline gelmemesi, bugüne dek ortaya çıkan ve çıkması muhtemel olan münferit sorunların çözümü için kurumlarımızca başlatılan çalışmalar devam etmekte olup, yeni tedbirlerin alınması ve çalışmalara yeni bir ivme kazandırılması amacıyla aşağıdaki tedbirlerin alınması uygun görülmüştür.

- 1) Çocukların her ne şekilde olursa olsun (hurda toplama, çöp toplama, mendil satma, su satma, sakız satma, araba camı silme vb) sokakta çalışmaları veya çalıştırılmaları Valiliğimizce yasaklanmıştır. Bu hususla ilgili olarak;
 - a) Sokakta çalıştığı-çalıştırıldığı tespit edilen çocuklar Belediye Zabıta Ekipleri, Güvenlik Güçleri tarafından tespit edilerek, muhafaza altına alınacak, muhafaza altına alınan çocuk veli/ vasi veya birinci dereceden yakınlarından birine teslim edilecektir.
 - b) Çocuğunu teslim almak üzere gelen yakınına çocuğun sokakta çalışması/ çalıştırılmasını yasaklayan mevzuat hükümleri ve Valilik Kararı tebliğ edilerek tekrarı halinde uygulanacak yasal işlemler hakkında bilgi verilecektir. Çocukla ilgili yürütülen işlem ivedilikle ilgili Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü' ne aktarılacaktır.

- c) Çocuğun Sosyal Hizmet Merkezi Meslek Elemanlarınca ailesine ziyaret gerçekleştirilecek, ailenin ihtiyaç duyduğu sosyal hizmet modelleri kapsamında gerekli müdahalelerde bulunulacaktır.
- d) Çocuklarının sokakta çalıştığı ikinci kez tespit edilen ailelere teslim sırasında İdari para cezası uygulanacaktır.
- e) Çocuklarını sokakta çalıştıran ailelere gerekli tebligatlar yapılmakla birlikte tekrarında idari para cezası verilecek, haklarında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulacaktır. Yapılan işlemler vakanın tespit edildiği İlçe Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü' ne ivedilikle bildirilecektir.
- 2) Sokakta çalıştığı/ çalıştırıldığı Belediye Zabıta Ekipleri ve/ veya Güvenlik Güçlerince tespit edilen yabancı uyruklu çocuklar, muhafaza altına alınarak ivedilikle gerekli işlemlerin başlatılabilmesi için İl Göç İdaresi Müdürlüğü' ne, veri havuzuna işlenebilmesi için İlgili Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü' ne bildirilecektir. İl Göç İdaresi Müdürlüğü söz konusu çocukların aileleri hakkında ilgili mevzuat hükümleri uyarınca işlem başlatacaktır.
- 3) Kocaeli ili genelinde 18 yaşından küçüklere kanunca yasaklanan tek el ürünleri, sigara, alkollü her türlü madde ve keyif verici maddelerin ve kanunda yasaklanmayan koklamak suretiyle bağımlılık yapan çakmak gazı satışı yapılmayacaktır. Bu konuda Güvenlik Güçlerince ilgili işletmelere tebligat yapılacaktır. Bu ürünlerin satışını yapan müessese çalışanları ve sahipleri ile bu maddeleri satın alan 18 yaşından küçüklerin veli veya vasilerine ceza uygulanacaktır.
- 4) Her türlü kimyevi uyuşturucu veya psikotorop maddelerin kullanım amacı dışında kullanılmaması, amacı dışında kullanan kişilere ya da aracılara, ve özellikle 18 yaşından küçük olanlara her ne amaçla olursa olsun satışı, muhafaza için verilmesi, taşıtılması yasak olduğundan Güvenlik Güçlerince ilgili iş yerlerine gerekli tebligatlar ve devamında takibi yapılacaktır.
- 5) On sekiz yaşın altındaki reşit olmayan çocuklar; gemi, tren, otobüs gibi toplu taşıma araçlarında, mezarlıklarda, nikah salonlarında ve bar, diskotek gibi eğlence merkezlerinde, cadde ve sokakların kaldırımlarında veya akan trafik içinde, umuma açık yerlerde ve benzeri yerlerde çalıştırılmayacaktır. Sokak, cadde, meydan, gar, otogar, durak, tarihi ve kültürel mekanlar, ibadethane ve müstemilatı, terk edilmiş yapılar, inşaatlar, bankaların ATM' leri, köprü altları gibi yerler barınmak amacı ile kullanılmayacaktır.
- 6) Çocuklara sokakta dilencilik yaptırılması yasak olup, sokakta dilendirilen çocuklar hakkında Madde 3' te yer alan hizmet prosedürü uygulanacak olup ayrıca 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun 5. Maddesi gereği işlem yapılacaktır.

- 7) Eğitim haklarından yoksun kalan ya da kalma riski yaşayan sokakta çalışan çocuklara yönelik olarak İl Milli Eğitim Müdürlüğünce;
- İdaresi altında bulunan veya büyütme, okutmak, bir meslek veya sanat öğretmekle yükümlü olduğu kişi üzerinde ki yetkisini kötüye kullanarak; ilköğretim çağındaki çocuklarını okula göndermeyen, okula kayıtlı çocuğunu sene içinde devam ettirmeyen, bu hususta ihmali görülen ailelere de İl Milli Eğitim Müdürlüğünce tebligat yapılmakla birlikte 5287 sayılı Türk Ceza Kanununun 232. maddesine göre cezai işlem uygulanacaktır.
 - İlimizde sokakta çalışan çocuklar konusundaki çalışmalara İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Halk Eğitim Merkezlerinde açılacak ücretsiz mesleki eğitim ve beceri kazandırma kursları ile katkıda bulunulacaktır. Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü ve diğer ilgili kurumlarla ortak açılacak ve yürütülecek bu kurslara özellikle Valilik Kararı kapsamına giren çocukların katılımının sağlanması için her türlü önlem alınacaktır.
 - Cazibe Merkezi haline gelen internet cafe ve oyun salonlarının risklerinden çocukları ve gençleri korumak amacıyla Güvenli İnternet Kullanımı hakkında okullarda bilgilendirme faaliyetlerine önem verilecektir.
 - Okula kayıtlı olup sosyo-ekonomik yoksulluk çektiği tespit edilen çocukların bilgileri Rehberlik Servislerince hazırlanacak Durum Değerlendirme Raporu ile İlgili Sosyal Hizmet Merkezlerine iletilecektir.
- 8) Sokakta çalışan çocukların okul dışındaki vakitlerini değerlendirebilmek, kendilerini geliştirebilmelerine imkân sağlamak amacıyla Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğünce ücretsiz spor kursları açılacaktır. Açılacak kurslara özellikle bu kapsama giren çocukların katılımını sağlamak için her türlü önlem ve teşvik edici tedbirler alınacaktır.
- 9) Sokakta çalıştığı/ çalıştırıldığı tespit edilen çocukların bilgisi, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü tarafından İl Sağlık Müdürlüğü' ne bildirilecek olup İl Sağlık Müdürlüğünce;
- Madde bağımlısı çocukların teşhis, tedavi ve rehabilitasyonuna yardımcı olmak üzere çalışmalar başlatılacaktır.
 - Yabancı Uyruklu (Suriyeli) çocukların sağlık takipleri yapılacaktır.
- 10) İlimizde sokakta çalışan veya çalıştırılan çocuk sorunu ile mücadele etmede en önemli önleyici davranış şekli bu çocukların satmış oldukları malzemeleri almamak sureti ile yapılacaktır. Bu nedenle; bu çocukların sattıkları malzemelerin alımının engellenmesi için

ilgili STK, Belediyeler, Kamu kurum ve kuruluşları ile yürütülecek toplumsal duyarlılık ve farkındalık yaratacak projeler üretilmesine öncelik verilecektir.

11) Sokakta çalışan çocukların rehabilitasyonuna yönelik hazırlanan İl Eylem Planında ilgili kurum ve kuruluşların görev ve sorumlulukları tanımlanmıştır. Her kurum belirtilen işbirlikleri çerçevesinde kendi görev ve sorumluluklarının yerine getirilmesinde yükümlü kılınmıştır. Kurumlar yürüttükleri çalışmalar hakkında ilk altı aylık dönemde her ay, ikinci altı aylık dönemde 2 ayda bir olmak üzere Valiliğe bilgi verilecektir.

12) 5442 Sayılı İl İdaresi Kanununun 66. Maddesi gereğince Valiliğimizce hazırlanmış 2018/1 sayılı Karar ve bu genelgede belirtilen hususlara aykırı davranan, tatbik ve icrasına muhalefet eden, zorluk çıkaran kişilere, kamu düzenini ve esenliğini bozan çocukların veli vasi ya da kanuni temsilcisine ve bu çocuklardan hizmet ve mal satın alanlara, idari emir ve işlemlere aykırılıktan dolayı, fiil ayrı bir suç teşkil etmediği takdirde 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 32. ve 33. Maddesi ve diğer hükümleri gereği yasal işlem uygulanacaktır.

13) 2012/02 sayılı Valilik Genelgesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi edinilmesini ve kararlara uyulmasını önemle rica ederim.

Hüseyin AKSOY
Vali

DAĞITIM:

Gereği:

Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Kaymakamlıklar

Kocaeli İl Emniyet Müdürlüğü

Kocaeli İl Jandarma Komutanlığı

İlçe Belediye Başkanlıkları

Kocaeli Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü

Kocaeli İl Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü

Bilgi:

Sivil Toplum Kuruluşları

Körfez Mah. Ankara Karayolu Cad. İzmit 41100
Tel : (0 262) 300 51 00 Fax : (0 262) 332 19 00
İnternet Adresi www.kocaeli.gov.tr
e-mail : kocaeli.yaziisleri@icisleri.gov.tr

Bilgi için: Benian ÇAVUŞ